Rúbrica para a avaliación da expresión escrita literaria

P.21 Un misterio debaixo do brazo

Cuestións xerais:

- As producións que **non alcancen o 50% da extensión** solicitada codificaranse cun 0 en todos os apartados.

- As producións que **non se axusten á tarefa** demandada de maneira evidente (por tipoloxía textual ou temática) codificaranse cun 0 en todos os apartados.

- As producións do alumnado ao que se aplica protocolo de dislexia contan cunhas **pautas específicas para a corrección** que cómpre seguir na aplicación destas rúbricas.

COHERENCIA. P.21.1			
INDICADOR	**Código 0**	**Código 1**	**Código 2**
Relevancia do contido	- **Non** se pode dicir que a produción se axuste á temática do texto orixinal. -Contén información **irrelevante** ou **moi escasa**.	- **Non** se cingue ó tema do texto do que parte. - Nalgún caso, achega información **prescindible e/ou contraditoria**.	- A produción escrita **respecta** claramente a **temática** do orixinal. - Na produción pódese observar certa **creatividade** e **destreza expresiva**, que asenta nunha comprensión afinada do texto orixinal.
Ordenación das ideas	- Información mal organizada: **sen unha distribución lóxica** en parágrafos ou, incluso, **ausencia** destes. - A extensión é tan escasa que non se pode valorar.	- Apréciase **algunha incongruencia na orde das ideas** (saltos, omisións ou reiteracións) e na súa distribución en parágrafos.	- Información organizada de forma **clara**, distribuída en parágrafos segundo unha orde lóxica. Hai **progresión temática**.
Estrutura	- A **estrutura** da produción **non é coherente** coa dun **texto narrativo**. - A produción non se corresponde coa tarefa. - A extensión é tan escasa que non se pode valorar.	- A produción **continúa**, **parcialmente**, a **estrutura** propria dos **textos narrativos**.	- A **estrutura** da produción **correspóndese** coherentemente coa dun **texto narrativo**.

COHESIÓN. P.21.2			
INDICADOR	**Código 0**	**Código 1**	**Código 2**
Marcadores do discurso	- **Non** se utilizan **organizadores textuais** e, se aparecen, o seu uso non é o correcto, ou resulta moi repetitivo (exceso de “e”, “pero”...)	- No texto atópanse **algúns organizadores textuais** concretos pero detéctase algún erro no seu uso e/ou algunha repetición que debería evitarse (exceso de “e”, “pero”...).	- Os organizadores textuais vertebran o texto adecuadamente. Apréciase un **uso correcto e variado** de marcadores do discurso.
Cohesión gramatical e léxica	- **Non** se usan **mecanismos de cohesión gramatical** (pronomes persoais, demostrativos, adverbios…) nin **léxica** (sinónimos, hiperónimos, paráfrases...); de xeito que o texto resulta repetitivo.	- Úsanse algúns mecanismos de substitución; se ben, **non se eliminan todas as repeticións**.	- O texto está **ben cohesionado** a nivel gramatical e léxico; empréganse os mecanismos de substitución necesarios.
Puntuación	- **Non** se utiliza a **puntuación correctamente**, mesmo no referido aos **puntos e comas**. - A extensión do texto non permite demostrar o manexo correcto dos signos básicos de puntuación.	- Utiliza correctamente puntos e comas, aínda que conteña **outras incorreccións**.	- Utiliza **correctamente todo tipo de puntuación**: puntos, comas, dous puntos, signos de exclamación e interrogación...

ADECUACIÓN. P.21.3			
INDICADOR	**Código 0**	**Código 1**	**Código 2**
Riqueza léxica	- O vocabulario **non** é **axeitado**: • **incorreccións** (castelanismos, vulgarismos...) • **pobreza léxica**, **repeticións** • **imprecisións**, recurso a palabras “baúl”: facer, cousas, xente… - A escasa extensión do texto non permite valorar a riqueza léxica.	- O vocabulario **é axeitado** e, en xeral, correcto. - Inclúe **adxectivos** e **adverbios** que achegan información valiosa.	- O vocabulario é **correcto** (sen castelanismos ou outras interferencias, sen vulgarismos), **rico** e **variado**, **acorde** co do texto do que parte. - Pode empregar frases feitas ou **linguaxe figurada**: comparacións, metáforas...
Rexistro	- O rexistro **non** é **axeitado** nin acorde co empregado no texto do que parte. - A escasa extensión do texto non permite distinguir con claridade o rexistro empregado.	- En xeral, mantén un rexistro coherente co texto do que parte, aínda que en ocasións se observen **algúns erros** neste sentido. - **Afástase dun rexistro coloquial/ oral**.	- Realiza unha **selección léxica** e utiliza un rexistro **coherente** co empregado no texto do que parte.

CORRECCIÓN ORTOGRÁFICA E GRAMATICAL. P.21.4			
INDICADOR	**Código 0**	**Código 1**	**Código 2**
Ortografía das palabras	**a) En textos cunha extensión superior ao 80 %**, obsérvase algún dos seguintes casos: - 6 ou máis erros ortográficos non graves - 3 ou máis erros de especial gravidade no vocabulario básico (“a ver” por “haber”, “dever” por “deber”…) - 3 ou máis erros relativos ó uso de maiúsculas. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %**, obsérvase algún dos seguintes casos: - 4 ou máis erros ortográficos non graves - 2 ou máis erros de especial gravidade no vocabulario básico (“a ver” por “haber”, “dever” por “deber”…) - 2 ou máis erros relativo ó uso de maiúsculas. **c) Valoraranse con código 0 as producións cunha extensión inferior ó 50 % do solicitado.**	**a) En textos cunha extensión superior ao 80 %**, obsérvase algún dos seguintes casos: - 4 ou 5 erros ortográficos non graves - 2 erros de especial gravidade no vocabulario básico (“a ver” por “haber”, “dever” por “deber”…) - 2 erros relativos ó uso de maiúsculas. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %**, obsérvase algún dos seguintes casos: - 3 erros ortográficos non graves - 1 erro de especial gravidade no vocabulario básico (“a ver” por “haber”, “dever” por “deber”…) ou 1 erro relativo ó uso de maiúsculas.	En textos cunha extensión **superior ao 80 %, e nunca inferior**, comete 3 ou menos erros ortográficos non graves, e ningún erro de especial gravidade nin relativo ó uso de maiúsculas.
Ortografía da acentuación	Non respecta as normas básicas de acentuación de agudas, graves e esdrúxulas; de agrupación de vogais (“-ía”, “uí”…) e dos diacríticos máis frecuentes (“é”/”e”, “máis”/”mais”, “á”/”a”…). **a) En textos cunha extensión superior ao 80 %:** - 9 ou máis erros de acentuación non repetidos. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %:** - 5 ou máis erros de acentuación non repetidos.	Respecta, cando menos, as normas básicas de acentuación de agudas, graves e esdrúxulas; de agrupacións de vogais (“-ía”, “uí”...) e dos diacríticos máis frecuentes (“é”/”e”, “máis”/”mais”, “á”/”a”...) **a) En textos cunha extensión superior ao 80 %:** - Entre 6 e 8 erros de acentuación non repetidos. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %:** - Entre 3 e 4 erros de acentuación non repetidos.	En textos cunha extensión **superior ao 80 %, e nunca inferior**, comete un máximo de 5 erros de acentuación.
Morfosintaxe	Aparecen **erros morfosintácticos graves**, entre eles: - Colocación do pronome persoal átono. - Uso de tempos compostos. - Xénero dos substantivos. - Contraccións (“de+un”, “por+a”...). - Relacións de concordancia (con especial atención á correlación temporal nas formas verbais). - Construción das oracións (incompletas, anacolutos…) **a) En textos cunha extensión superior ao 80 %**: - 5 ou máis erros non repetidos. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %**: - 2 ou máis erros non repetidos.	Obsérvanse algúns erros morfosintácticos graves (*vid.* Código 0): **a) En textos cunha extensión superior ao 80 %:** - Entre 2 e 4 erros non repetidos. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %:** - Entre 1 ou 2 erros non repetidos.	En textos cunha **extensión superior ao 80 %, e nunca inferior**, comete 1 ou ningún erro morfosintáctico grave. Apréciase **variedade sintáctica** que inclúe o emprego de oracións de distinto tipo.

Táboa de corrección de P.22 @ondeviveomisterio

Código alumno/a: ____

Coherencia. P.22.1	
	Código
Relevancia do contido (0 – 1 – 2)	
Ordenación das ideas (0 – 1 – 2)	
Estrutura (0 – 1 – 2)	
Codificación: suma total da coherencia (0 – 6)	

Cohesión. P.22.2	
	Código
Marcadores do discurso (0 – 1 – 2)	
Cohesión gramatical e léxica (0 – 1 – 2)	
Puntuación (0 – 1 – 2)	
Codificación: suma total da cohesión (0 – 6)	

Adecuación. P.22.3	
	Código
Riqueza léxica (0 – 1 – 2)	
Rexistro (0 – 1 – 2)	
Codificación: suma total da adecuación (0 – 4)	

Corrección ortográfica e gramatical. P.22.4	
	Código
Ortografía das palabras (0 – 1 – 2)	
Ortografía da acentuación (0 – 1 – 2)	
Morfosintaxe (0 – 1 – 2)	
Codificación: suma total da corrección ortográfica e gramatical (0 – 6)	

Rúbrica para a avaliación da expresión escrita informativa
P.22 @ondeviveomisterio

Cuestións xerais:

- As producións que **non alcancen o 50% da extensión** solicitada codificaranse cun 0 en todos os apartados.

- As producións que **non se axusten á tarefa** demandada de maneira evidente (por tipoloxía textual ou temática) codificaranse cun 0 en todos os apartados.

- As producións do alumnado ao que se aplica protocolo de dislexia contan cunhas **Pautas específicas para a corrección** que cómpre seguir na aplicación destas rúbricas.

COHERENCIA. P.22.1			
INDICADOR	**Código 0**	**Código 1**	**Código 2**
Relevancia do contido	- **Non** se pode dicir que a produción se axuste á tarefa solicitada: escribir un correo electrónico relatando a desaparición do Códice Calixtino. -Contén información **irrelevante** ou **moi escasa**.	- **Non** se cingue ó tema: non relata a desaparición do Códice Calixtino. - Nalgún caso, achega **información prescindible e/ou contraditoria**.	- O **tema** do texto está **claro**; a desaparición do Códice Calixtino é o núcleo evidente. - A información é **relevante.** Ademais, **afástase da literalidade dos textos** sobre o Códice presentes na proba.
Ordenación das ideas	- Información mal organizada: **sen unha distribución** lóxica en parágrafos ou, incluso, **ausencia** destes. - A extensión é tan escasa que non se pode valorar.	- Apréciase **algunha incongruencia na orde** das ideas (saltos, omisións ou reiteracións) e na súa distribución en parágrafos.	- Información organizada de forma clara, distribuída en parágrafos segundo unha orde lóxica. Hai **progresión temática**.
Estrutura	- **Non** respecta a estrutura solicitada. - A produción non se corresponde coa tarefa. - A extensión é tan escasa que non se pode valorar.	- **Respéctase parcialmente a estrutura** solicitada, pode faltar algunha parte.	- Correspóndese coa estrutura do correo solicitado: **saúdo inicial, corpo, despedida.**

COHESIÓN. P.22.2			
INDICADOR	**Código 0**	**Código 1**	**Código 2**
Marcadores do discurso	- **Non** se utilizan **organizadores textuais** e, se aparecen, o seu uso non é o correcto, ou resulta moi repetitivo (exceso de "e", "pero"...)	- No texto atópanse **algúns organizadores textuais** concretos pero detéctase algún erro no seu uso e/ou algunha repetición que debería evitarse (exceso de "e", "pero"...).	- Os organizadores textuais vertebran o texto adecuadamente. Apréciase un **uso correcto e variado** de marcadores do discurso.
Cohesión gramatical e léxica	- **Non** se usan **mecanismos de cohesión gramatical** (pronomes persoais, demostrativos, adverbios…) nin **léxica** (sinónimos, hiperónimos, paráfrases...); de xeito que o texto resulta repetitivo.	- Úsanse algúns mecanismos de substitución; se ben, **non se eliminan todas as repeticións** que sería preciso.	- O texto está **ben cohesionado** a nivel gramatical e léxico; empréganse os mecanismos de substitución necesarios.
Puntuación	- **Non** se utiliza a puntuación correctamente, mesmo no referido aos **puntos** e ás **comas**. - A extensión do texto non permite demostrar o manexo correcto dos signos básicos de puntuación.	- Utiliza correctamente puntos e comas, aínda que conteña **outras incorreccións**.	- Utiliza correctamente **todo tipo de puntuación**: puntos, comas, dous puntos, signos de exclamación e interrogación...

ADECUACIÓN. P.22.3			
INDICADOR	**Código 0**	**Código 1**	**Código 2**
Riqueza léxica	- O vocabulario **non é axeitado** á situación comunicativa: • **incorreccións** (castelanismos, vulgarismos...) • **pobreza léxica**, **repeticións** • **imprecisións**, recurso a palabras "baúl": facer, cousas, xente… - A escasa extensión do texto non permite valorar a riqueza léxica.	- O vocabulario **é axeitado** á situación comunicativa e, en xeral, correcto. - Inclúe **adxectivos** e **adverbios** que achegan información valiosa.	- O vocabulario é **correcto** (sen castelanismos ou outras interferencias, sen vulgarismos), **rico** e **variado**. - Pode empregar **vocabulario específico**, frases feitas ou linguaxe figurada: comparacións, metáforas), **acorde á situación** comunicativa.
Rexistro	- O rexistro **non é axeitado** nin acorde coas instrucións da tarefa: non se mantén o **tratamento formal**, as escollas léxicas non son acordes… - A escasa extensión do texto non permite distinguir con claridade o rexistro empregado.	- Procura manter unha linguaxe formal. Aínda que se observen alguns erros, **afástase dun rexistro coloquial/ oral**.	- Utiliza correctamente o rexistro lingüístico, respecto ao **tratamento** e ás **escollas léxicas**.

CORRECCIÓN ORTOGRÁFICA E GRAMATICAL. P.22.4			
INDICADOR	**Código 0**	**Código 1**	**Código 2**
Ortografía das palabras	**a) En textos cunha extensión superior ao 80 %**, obsérvase algún dos seguintes casos: - 6 ou máis erros ortográficos non graves - 3 ou máis erros de especial gravidade no vocabulario básico (“a ver” por “haber”, “dever” por “deber”…) - 3 ou máis erros relativos ó uso de maiúsculas. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %**, obsérvase algún dos seguintes casos: - 4 ou máis erros ortográficos non graves - 2 ou máis erros de especial gravidade no vocabulario básico (“a ver” por “haber”, “dever” por “deber”…) - 2 ou máis erros relativo ó uso de maiúsculas. **c) Valoraranse con código 0 as producións cunha extensión inferior ó 50 % do solicitado.**	**a) En textos cunha extensión superior ao 80 %**, obsérvase algún dos seguintes casos: - 4 ou 5 erros ortográficos non graves - 2 erros de especial gravidade no vocabulario básico (“a ver” por “haber”, “dever” por “deber”…) - 2 erros relativos ó uso de maiúsculas. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %**, obsérvase algún dos seguintes casos: - 3 erros ortográficos non graves - 1 erro de especial gravidade no vocabulario básico (“a ver” por “haber”, “dever” por “deber”…) ou 1 erro relativo ó uso de maiúsculas.	En textos cunha extensión **superior ao 80 %, e nunca inferior**, comete 3 ou menos erros ortográficos non graves, e ningún erro de especial gravidade nin relativo ó uso de maiúsculas.
Ortografía da acentuación	Non respecta as normas básicas de acentuación de agudas, graves e esdrúxulas; de agrupación de vogais (“-ía”, “uí”…) e dos diacríticos máis frecuentes (“é”/”e”, “máis”/”mais”, “á”/”a”…). **a) En textos cunha extensión superior ao 80 %:** - 9 ou máis erros de acentuación non repetidos. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %:** - 5 ou máis erros de acentuación non repetidos.	Respecta, cando menos, as normas básicas de acentuación de agudas, graves e esdrúxulas; de agrupacións de vogais (“-ía”, “uí”...) e dos diacríticos máis frecuentes (“é”/”e”, “máis”/”mais”, “á”/”a”...) **a) En textos cunha extensión superior ao 80 %:** - Entre 6 e 8 erros de acentuación non repetidos. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %:** - Entre 3 e 4 erros de acentuación non repetidos.	En textos cunha extensión **superior ao 80 %, e nunca inferior**, comete un máximo de 5 erros de acentuación.
Morfosintaxe	Aparecen **erros morfosintácticos graves**, entre eles: - Colocación do pronome persoal átono. - Uso de tempos compostos. - Xénero dos substantivos. - Contraccións (“de+un”, “por+a”...). - Relacións de concordancia. - Construción das oracións (incompletas, anacolutos…) **a) En textos cunha extensión superior ao 80 %**: - 5 ou máis erros non repetidos. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %**: - 2 ou máis erros non repetidos.	Obsérvanse algúns erros morfosintácticos graves (*vid.* Código 0): **a) En textos cunha extensión superior ao 80 %:** - Entre 2 e 4 erros non repetidos. **b) En textos cunha extensión aproximada de entre o 50 % e o 80 %:** - Entre 1 ou 2 erros non repetidos.	En textos cunha **extensión superior ao 80 %, e nunca inferior**, comete 1 ou ningún erro morfosintáctico grave.

Táboa de corrección de P.22 @ondeviveomisterio

Código alumno/a: ____

Coherencia. P.22.1	
	Código
Relevancia do contido (0 – 1 – 2)	
Ordenación das ideas (0 – 1 – 2)	
Estrutura (0 – 1 – 2)	
Codificación: suma total da coherencia (0 – 6)	

Cohesión. P.22.2	
	Código
Marcadores do discurso (0 – 1 – 2)	
Cohesión gramatical e léxica (0 – 1 – 2)	
Puntuación (0 – 1 – 2)	
Codificación: suma total da cohesión (0 – 6)	

Adecuación. P.22.3	
	Código
Riqueza léxica (0 – 1 – 2)	
Rexistro (0 – 1 – 2)	
Codificación: suma total da adecuación (0 – 4)	

Corrección ortográfica e gramatical. P.22.4	
	Código
Ortografía das palabras (0 – 1 – 2)	
Ortografía da acentuación (0 – 1 – 2)	
Morfosintaxe (0 – 1 – 2)	
Codificación: suma total da corrección ortográfica e gramatical (0 – 6)	

Pautas específicas para a corrección das expresións escritas do alumnado con protocolo de dislexia

Nas tarefas de expresión escrita (P.21 e P.22) as persoas correctoras das probas do alumnado ao que se lle aplique un protocolo de dislexia, deberán ter en conta unhas pautas específicas referentes á ortografía:

- Non se penalizarán os erros de inversión, rotación, substitución, adición ou omisión de letras, sílabas ou palabras.
- Non se penalizarán os erros de segmentación de palabras dentro dunha oración (unións e separacións incorrectas).
- Penalizar **só unha vez** os erros de ortografía básica que se describen a continuación.
- Non penalizar os erros non descritos.

Erros que se penalizarán:

a) Ortografía das palabras

- Erros de ortografía básica. Penalizar **só unha vez** por cada erro **non repetido**.

GALEGO	CASTELÁN
-*r / rr* -grupos consonánticos *bl cl fl gl pl / br cr gr pr* -*m* diante de *b* e *p*. -*ca que qui co cu / za ce ci zo zu* -pret. imperfectos –*a**b**a* -***h**a**b**er* -*ll/i* -*s/x* -*h* -*v/b* -*nh* (*u**nh**a, algu**nh**a* etc.)	-*r / rr* -grupos consonánticos *bl* e *br* -*m* diante de *b* e *p*. -*ca que qui co cu / za ce ci zo zu* -terminacións -*d* / -*z* -tempos compostos: ***h**a ido* etc. -pret. imperfectos –*a**b**a* -***h**a**b**er* -***h**acer* -*s/x* -*h* -*v/b*

b) Ortografía da acentuación

- Penalizar **só un de cada cinco** erros de acentuación non repetidos.

c) Signos de puntuación

- Penalizar **só un de cada tres** erros de puntuación.

O feito de que non se penalicen todas as faltas cometidas, non significa que non se deban corrixir. De feito, para calquera tratamento posterior, aconséllase que o profesorado corrector marque todos os erros.